

Izhaja vsak četrtek ob 11. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša: za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta 1.50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 K.

Rokopise sprejema „Narodna Tiskarna“ v Gorici, ulica Veturini št. 9.

Naročnino in naznanih s prejema upravništvo, Gorica, Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Namski ulici, na Josip Verdijevem tekališču nasproti mestnem vrtu, pri Vaclavu Baumgartl v Korenjski ulici in na Korenjskem bregu (Riva Corneo) št. 11. po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računijo po petih vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v., dvakrat 12 v., trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. L. Lukežič) v Gorici.

Dne 12. t. m. ob 10^{1/2} dop. se bo vršil v prostorih velikega semenišča v Gorici shod katerega skliče „Goriško slov. kat. delavsko društvo“ z dnevnim vsporedom:

Tretji katoliški shod v Ljubljani.

Vsi somišljeniki se vabijo, da se tega shoda vdeležijo v polnem številu.

Beseda višjega pastirja!

(D dalje).

Zdi se mi, da bi Vašo razumnost žalil, ako bi hotel tu Vas dolgočasiti in pobijati te navidezne ugovore zoper katoliški zakon. Pravemu katoličanu je neločljivost sv. zakona tako umevna in jasna, razporeka pa tako neumna, da je občni glas v deželi: „Tako neumne si niso že davno izmislili naši naprednjaki!“

Zaradi nekterih nesrečno, morda lahkomišelnost oženjenih zakonskih, naj trpi cel človeški rod na žalostnih posledicah, ki bi zaradi ločljivega zakona nastale! Ločenci, ki bi se zopet poročili, bi bili zopet nezadovoljni; zakon bi se tedaj dvakrat, trikrat, petkrat razdiral in sklepal! To bi bila strašna zmešnjav! Uboge ženske! Mož si po svojem razumu, žilavosti in delavnosti lahko tudi sam pomaga skozi življenje, šibka ženska pa se mora naslanjati na moža. Prašam Vas, kaj bo začela uboga ženska s kupom otrok, ako jo zakonski mož zapusti? Kaj bo pa z otroci? Kdo naj jih preskrbljuje in vzgojuje? Kakošen vzgled bi imeli otroci ravno pri svojih stariših, ki bi

imeli biti prvi njih vzgojevalci? Ne, ne, zakon je prerena, presveta ustanova, da bi se ž njo tako lehkomišelnost postopalo. Če je res pri drugih modernih mehkužnih narodih razporeka postavno dovoljena, to ni še noben dokaz za njeno dobroto. Pri vitežkih Rimljanih se je začel zakon ločevati še le za časa cesarjev, ko je npravnost začela propadati. Pri Nemcih je šele nesrečni Martin Luter oskrnil sv. zakon in provzročil se svojimi verskimi in socijalnimi novotarijami brezmejnega zlega. Kako pa izumira francoski narod zaradi npravnosti v zakonu in razporek, vé vsak izobraženeec!

Veliki narodi se začeli propadati, ko so začeli nenpravno živeti in zakon ločevati. Naš majhen narod je kljuboval vsem nasprotnikom, dokler se je držal sv. katoliške vere in njenih postav, a umorilo ga bo liberalstvo, verska nebrzižnost, npravnost, breznačajnost.

Zatorej moramo zavreči razporeko ne samo z verskega in človeškega ampak tudi zgolj z narodnega stališča.

Nič boljše ni pravno stališče, na katero se postavljajo zagovorniki razporeke, češ, da je zakon le pogodba, ktera se da medsebojno razvezati ali jo sme vsaj država, ktera ima soditi o pogodbah, razrešiti. Ali zakon po svojem bistvu ni pogodba, kakor to meni državni zakonik, temveč je božja družabna ustanovitev, ktere ne morejo zakonski poljubno premeniti. Pri človeških pogodbah določujejo že naprej stranke, kake pravice in dolžnosti bo imela ena ali druga stranka, pri sv. zakonu pa so dolžnosti in pravice zakonskih že določene. Da bolj jasno govorim, ženinu ali nevesti ni dovoljeno spreminjati ali izključevati namene sv. zakona, n. pr. množitev človeškega rodu, medsebojno pomoč, to je že po naravni in cerkveni postavi natančno določeno. Pri drugih pogodbah se gre samo za zunanjo gmotne stvari pri sv. zakonu pa se gre za žive, razumne

osebe človeške, ki si dajejo pravico drug do drugega. Dolžnost zakonskih so npr. ljubezen, zvestoba drug do drugega, ter se ne dajo sé silo izterjati, ampak so odvisne od njih proste volje. Če bi bil zakon samo pogodba, bi se ta pogodba smela razrešiti, kedar bi to hoteli pogodniki. Ali temu se upira Božja postava, po kteri je zakon neločljiv.

Samo to je res, da se zakon sklepa ali začenja s pogodbo. Če bi kdo zaradi tega imenoval zakon pravo pogodbo, bi bilo ravno isto, če bi kdo rekel: „kroz vrata stopam v izbo, torej so vrata — izba.“

Sv. zakon je tudi kakor pogodba podvržen cerkveni oblasti; zakaj pogodba se ravna po njenem predmetu. Če je predmet pogodbe duhovnega značaja, bo pogodba duhovna, če pa je njen predmet posveten, bo tudi pogodba posvetna. Ker pa je sv. zakona predmet duhoven namreč sv. zakrament, zatorej je zakon podvržen cerkvenemu postavodajalstvu, kakor vsi drugi zakramenti. Jezus Kristus, naš Zveličar in postavodajalec, je pač dal oblast do sv. zakramentov Cerkvi in ne državi. Ne in stokrat ne, sv. zakon je tudi kakor pogodba nekaj svetega, verskega in neodvisen od vsake državne postave. To prepričanje je tako vkoreninjeno v našem vernem ljudstvu, da šteje to civilni zakon, sklenjen pri županu — za komedijo.

Ko bi se vpeljala prosta ljubezen in ločitev zakona, se odprejo zatvornice navalom vseh človeških strastij mesenosti vživanja, sebičnosti, ktere bi imele za seboj celo tramo rev, nadlog in nesreč.

Preljubi moji kristjani! Veseli me presrečno, da ste tako številno podpisali protest zoper nameravano razporeko in tako za enkrat odvrnili pretečo nevarnost. Ali veselje so mi ogrenili oni izobraženci, ki hočejo biti prijatelji učitelji našega ljudstva, in tega ugovora v svoji zaslepljenosti niso podpisali. S svojim

molkom so oni dobro stvar ovirali. Da Bog, da bi prišli do časa k spoznanju in ne bili enkrat za to od Boga kaznovani.

Ker pa sovražnik ne spi, zatorej čujte in molite. Poslužujte se tudi v prihodnje vseh pravic, ki jih vam daje državljanska postava. Ni zadosti, da samo ugovarjate zlobnim nakanam svojih sovražnikov, napadovalec sv. zakona, volite pri prihodnjih volitvah značajne katoliške može, ki se bodo borili za svetinje naše sv. vere. Ne trpite, da se oskrni družinsko svetišče — sv. zakon. Stopite na noge tudi Ve krščanska dekleta in žene, ker Vaša čast in sreča sta v nevarnosti. Katoliška cerkev vas je osvobodila od nevrednega suženjstva, v katerem je zdihovalo pogansko žanstvo, zdaj Vas hočejo zopet pahnuti nazaj v poganstvo. Pazite pa posebno Vi zakonski, da spolnujete natančno dolžnosti svojega težkega in imenitnega stanu, da živite v edinosti, ljubezni, zakonski zvestobi, da dajate drug drugemu dober vzgled in otroke izrežite v strahu božjem. Vedite, da je dober zakon podlaga človeški družbi, sreči in blagostanju.

(Dalje prih.)

Spomini tolminskega turista.

(Dalje).

Na Libušnjem.

Vse v zastavah; topiči grme; ljudi kakor mravelj; — shod je! Libušnje velja malo še za božjo pot, od vseh krajev prihajajo ljudje — seveda se ne manjka tudi kramarjev in zijalov. Ne bom popisoval cerkvene slovesnosti, da pa ravno ne boste rekli, da nisem bil v cerkvi, kakor oni vojaki, povem vam, da so bili dopoldne 4 duhovni pred altarjem, popoldne pri litanijah presv. Srca J., pa jih je bilo 6.; pridigo in peto sv. mašo je imel prvi kapelan iz Tolmina... ali ste sedaj zadovoljni? Če hočete vam popišem tudi kaj je pridigal g. kapelan — pa že

Prav ponosen sem bil, kedar mi je ukazal oficir, naj bobnam, da bodo hodili vsi v korak. Začel sem udrihati po napeti koži, da bi si bil tiščal moj tovariš prste v ušesa, ko bi bil smel.

Jaz sem imel svoj boben nad vse rad in on mene tudi. Zato sva si šla vedno na roko, kedar je zahtevala sila — in zahtevala je večkrat, posebno v „manobrah“, ko je bilo treba zdaj tu zdaj tam kaj vkraštiti in skriti.

Nekoč pa bi me bil spravil moj boben vendarle kmalu v veliko zadrego in, da smo bili v kosarni, tudi v zapor. Da se mi je izteklo tedaj tako srečno, sem se imel zahvaliti samo našemu dobremu lajtnantu.

To pa je bilo tako-le: Če se ne motim, je bilo v petem letu moje cesarske službe. Tisto leto smo imeli „manobre“ tam nekod po Štajerskem. Prenočevali smo pri kmetih in spali po skednjih, ali pa v svojih šotorih na prostem.

Ko nas sedi tako nekega večera kakih pet okoli ognja zunaj na trati in glodamo za večerjo nekaj suhih skorjic, ker drugega nismo imeli, denarja pa tudi ne, da bi si mogli kupiti v bližnji vasi kaj boljega, pravi eden polglasno: „Fantje, ali se vam zdi to pravično, da grizemo

jaškega življenja. Miha se ne da dolgo prositi. Povezne kozarec na svoje pošteno oblično predgorje, postavi ga zopet na mizo in jame pripovedovati, povdarjajoč posamezne besede s tako izraznimi znamenji, kakor najspretnější govornik:

„Ja, vidiš, fanté, nekdanj je bilo vse drugače kakor sedaj.“

Dandanašnji pošljejo menda tisti gospodje, ki se pogovarjajo s cesarjem, kateri fanti bi bili dobri za vojaško suktnjo, po pošti listke edenindvajsetletnim mladeničem: Ti, Jurij Vozel, ali kakor se že kličeš, pridi ta in ta dan v to in to mesto na nabor. Fant gre. Potem ga potrdijo, ali pa ne — kakor se jim zdi. Če ga — se zjoče kakor otrok — mevža! — zato ker bo moral zapustiti za tri leta materino krilo in domače gnezdo. Pa še v teh treh letih pride vsako leto domov za praznike, ako je v Gorici ali v Trstu, tudi vsak teden, ali vsakega pol meseca.

Saj pravim, Bog nas previdi, ali je to vojaščina? Dandanes ne vidiš več pravega vojaka, mevže mehkužne so vsi skupaj. Ali, mi smo bili! Sam presvetli cesar dunajski so uas pohvalili, da smo fantje za to, kedar so nas prišli gledat, kako znamo.

Tako se je tresla zemlja pod našimi nogami, kakor se ne bo nikdar več, pa

naj pridejo vsi vojaki petih dežel skupaj in še kralj iz devete dežele naj privede svoje jagre, ako jim ni predaleč!

Osem let nisem videl doma, osem dolgih let sem pohajal po tem božjem svetu, jedel „menažo“ in hrustal „komis“ na cesarjev račun. Najbolj veselo je bilo vedno za časa „manobri“ (vojaških vaj). Puško na ramo, sabljo za pas — pa hajdi za par mesecev ven iz mesta čez gore in doline, reke in ravnine!

Medtem časom ni bilo vse tako natančno kakor v kosarni, kjer so te gnali v tiste zlomkove verige za vsako malenkost. In sploh je bilo zame boljše kakor za druge tudi zato, ker sem bil bobnar in mi ni bilo treba nositi tistega hudirjevega telčnjaka, pod katerim se ti hrbet tako salamensko polti, kakor da bi te polival kdo z vodo.

Že zmalega sem občutil posebno veselje do bobna, od tedaj, ko mi je pravila moja ranjka mati — dobra je bila, Bog ji daj nebesa! — da sem napet kakor boben, kedar sem se najedel prav dosita in sem si moral odpenjati hlačiče, da mi niso popokale v pasu. Tudi kot mladeniča me ni minilo veselje do bobna — pa sem se prijavil pri vojaki, da bi bil rad bobnar; prošnja je bila uslišana in tako sem nosil boben.

Kokoš na varnem.

Slika izza Sivčevih vojaških let. Pastuškin.

Še sedaj, v dnevih burnih, revnih, polnih trpljenja, žaljev in srag, se mi zjasni mračno čelo, nasmehne se moje lice, ko se spomnim dogodbe, ki mi jo je pripovedoval pred leti Sivšev Miha v krčmi.

Ker nisem sebičen, privoščim tudi vam, dragi čitatelji, da se prav od srca zasmejete nad Sivčevo dogodbico. Zato vam jo hočem povedati, Sivšev Miha vam je ne more: lani je potrkala na njegovo okence nekega zimskega večera sključena koščena starka in rekla: „Miha, z menoj! Gospod te kliče. Dovolj si se ubijal, dovolj trpel na tem grešnem svetu!“ Miho so vzradostile le-té besede; šel je — in živ krst ga ni videl več.

Nekega večera sva sedela sama z Miho v Pekčevi krčmi. Kakor svoje dni Jurčič sem občeval tudi jaz kaj rad z vaškimi moži take vrste, kakor je bil Sivšev Miha. Vedno sem jih rad poslušal, ako so mi pripovedovali kaj zanimivega iz prošnih dni.

Tudi nočoj sem imel lepo priložnost zadovoljiti to svojo željo. Zato poprosim Miho, naj mi pové kaj iz svojega vo-

vidim, da mi raje verujete, kakor, da bi brali pridigo. No pa naj bo, ne bom vas silil, dovolj je, da sem dokazal, da sem pošten kristjan! — Ne bom pa tajil, da sem bil tudi tam, kjer bog roko ven moli. Kateri turist pa bi se tudi ne šel pokrepati? Pa v gostilni se tudi marsikaj zve! Prisedel sem k neki boljši družbi, ukazal merico vipavca ter nekaj za pod zob — ter poslušal: pogovor se je vrtel o poti na Libušnje, ki jo ravno pozdravljajo. Zanimalo vas bo kar sem zvedel.

Pot na Libušnje in najprej na Vrsno je bila precej jako slaba, sedaj pa je že v precej dobrem stanju, popravili so jo tako, da se že do Vrsna prav lepo pelje v vozu. Cestni odbor je spoznal važnost te ceste, ki veže Kobarid s 5 vasmi in zato je sklenil sprejeti jo med skladovalne in jo lepo urediti. Na predlog poslanca in predsednika cestnega odbora, g. J. Lapanja je tudi deželni zbor sprejel to cesto med skladovalne; sedaj pa poslušajte, ljudje božji! Kobariski krčmarji in krečmarji, katerim prav nič ne škoduje to, če je cesta na Libušnje in Vrsno skladovalna; oni, ki imajo ves dobiček le od kmeta; oni, ki se vedne vrtijo, da žele našemu kmetu dobro — oni so se vpri, napravili rekurz in mogočno rekli: mi ne pustimo, da bi cesta na Vrsno postala skladovalna — za kmete je dobra vsaka steza! Kmet ni za drugega, kakor da nosi mogotcem v Kobarid denar, da jih redi in voli — poštene ceste ni vreden. O ljudje božji, dobro si zapomnite to, — še letos proti jeseni bodo Kobaridci zopet letali okrog vas se sladkimi ustnami in vam obljubovali zlate gradove, če volite liberalne može, v žepu bodo pa figo tiščali, vi jim pa kar pokazite figo zabeljeno in jim povejte v brke, da poznate hinavce, ki vam za časa volitev vse obljubijo — potem pa še poštene ceste ne privoščijo. Taki so liberalci — zapomnite si! Pa še več sem zvedel, zvedel sem;

Kako ni mogoče dvema gospodoma služiti.

Kaj ne, ljubi moji, prva naloga vsakega turista je, da skrbi za dobre poti, kajti pravi turist vedno hodi in se nikdar ne vozi. Posebno pa turist, ki je v odobru plan. društva, ima prvo nalogo skrbeti, da se razne poti poboljšajo, za znajujejo, če jih ni, napravijo i. t. d., tako turisti laže pridejo na gore.

Najmenitnejši vrh, kar jih spada pod soško plan. družnico je gotovo Krn, ki glede razgleda malo zaostaja za Triglavom. Najbližnja pot, ki pelje iz Kobarida na Krn, je pot skozi Libušnje in Vrsno. Toraj naloga odbornikov soške družnice je gotovo skrbeti, da se kar mogoče lepa pot napravi skozi te vasi na Krn.

(Dalje pride.)

Politični pregled.

Karol Havliček Borovski. — V nedeljo je minolo 50 let, odkar je umrl znameniti češki novinar Karol Havliček Borovski. Češki listi brez razlike strank slavili so te dni spomin na tega češkega rodoljuba, ki je bil v najtežavnejših časih

tukaj ta trdi komis, tako da zribamo pri tem glodanju več zobov kakor skorje, medtem ko se mastijo oficirji z mesom, vinom in drugimi jedili? Meni se ne. Ali bi ne bilo bolj pametno, da gremo tja v vas zdaj, dokler smo še prosti in dokler nam ne ukažejo leči, ter si prilastimo na skrivnem kaj boljega za svoj hruleči želodec!

Vsem se je zdel predlog pameten, kar je tudi res bil.

Pomenimo se še, na katero stran naj jo mahne vsakdo, da ne bomo kradli vsi pri enem „pauerju“ (Bauer, kmet. Miha je vpletal take besede v svojo povest, ker je hotel pokazati, da ni pozabil še vse svoje vojaške nemščine, kar smo opazili že pri „manobrah“). Nato se razidemo.

Bilo je ob onem času zvečer, ko je že bolj temno kakor mračno. Jaz se nepotim proti neki kmetiji, ki je stala nekoliko vun iz vasi bolj na samem in pri kateri sem že vedel, kako je vse vrejeno, kje je kurnik in kje hlev, kje se lahko kaj užma in kje ne. Za hišo se splazim natihoma kakor senca do nizkega zidu, preko kojega sem mogel skočiti na dvorišče. Pogledam tje po dvoru, je-li vse varno. Ničesar ne opazim. Hop! — in bil sem onstran zidu.

(Konec pride.)

politične borbe najboljši češki novinar, a bil je tudi češki mučenik, kajti živeti je moral 3 leta v prognanstvu, in sicer v Briksenu na Tirolskem, kamor so ga odvedli 16. dec. 1851. l.

Dogodki na Ruskem. — Iz Rusije prihajajo še vedno pomirljive vesti. Zdi se, da se bode posrečilo vdobiti na Ruskem premoč z onim življenjem, ki želi prevrstiti Rusijo potom mirnih reform. Skoro gotovo je, da vstopijo v ministertvo že prihodnje dni možje naprednih misli in ki ne pripadajo birokraciji in sicer pod nekimi pogoji, v katere je baje min. pred. Stolipin že privoli. Jeden takih pogojev je tudi ta, da se skliče duma v teku t. l. in ne šele 7. marča prih. leta, kakor je bilo določeno v carskem manifestu o priliki razpusta bivše dume. Tako poročajo razni ruski listi, da se bodo nove volitve vršile že m. oktobra, za slučaj seveda, da bode na Ruskem do takrat vse mirno. Vse to so vesti, ki dajajo sklepiti, da se z razpuščenjem prve dume ni hotelo zadati udarca parlamentarni instituciji sami. Če so sedanji krmitelji ruske države res prosvetljeni, bodo odslej hiteli z reformami sposobni v to, da ozdravijo bolno rusko državno življenje, ter prinesejo narodu zboljšanja in oddihljeja. To bo najboljša in najsigurnejša revolucija proti revoluciji.

V nedeljo je bila v Sebastopolu proglašena obsodba proti mornarjem, ki so sodelovali na uporu minolega leta. Štirje mornarji so bili obsojeni na smrt, eden na dosmrtno prisilno delo, 32 pa na večletno prisilno delo. Šest obtožencev je bilo rešenih obtožbe.

Dopisi.

Iz Štanjela. — Pri slovesni otvoritvi bohinjske železnice na tukajšnjem kolodvoru pri vsprejemu nagovora ni bilo nobenega. Njegovo blagorodje gosp. glavar Rebek je blago-olil izmed številne duhovščine predstaviti samo dva, in sicer g. tomajskega dekana monsign. Sila in domačega g. kurata Glešiča, vsi drugi smo smeli biti zadej, kjer smo hoteli. Uradništvo in župani in morda učitelji pa so bili predstavljeni. Da šolski otroci so imeli v rokah zastavice, a slovenskih trobojnic ne, kako je s to zadevo, naj poizvedujejo drugi. Ljudstvo je preskrbelo zadosti velikih trobojnic, a tisti ki so to zadevo urejevali, jih niso znali tako razpostaviti, da bi bile s kolodvora zadosti videti. Saj so bile namenjene, da jih visoki gostje vidijo s kolodvora, a mnoge zastave so bile v vasi, da so jih gledali sami domačini. Sicer pri spodnjem delu kolodvora v Kobdilji pa so trobojnice bile res lepo videti; o hiši v Kobdilju nad kolodvorom molčim. Na zvonicu in vrh vsega Štanjela, t. j. na podrtini starega opazovalnega stolpa pa ste vihrali 2 trobojnici, da je bil izražen značaj Štanjela. Vsa olepšava in ves vsprejem je napravilo nek utis, kakor da vse skupaj tlači nek ptuji duh, ki napravlja v spominu neko praznoto in nezadovoljnost. Ni bilo tega, kar se je pričakovalo. A ljudstvo z mogočnimi pozdravi je popolnoma pokazalo, da je zavedno in razumi svojo nalogo; visoki gostje so se prepričali, da tudi na Krasu teče železnica le po slovenskih tleh.

Iz tega se razvidi, da naše slovensko ljudstvo na Krasu je že zavedno in ima zdrav razum; ono že pozna svoj položaj; samo mu treba še poguma in delavnosti, da pride do boljših voditeljev, katerih ima še vse pre malo. Posebno zapomnite si duhovniki, kako vas vpoštevajo: saj smo smeli biti zadej, kjer smo hoteli. Moj poklon!

Duhovnik druge vrste.

Iz Soške doline. — Oh ta Soška dolina, kako si krasna, pa tudi še zaspans. Namesto, da bi se upeljala razna koristna društva in uporabljale moderne naprave, se širi od dne do dne med ljudstvom neka gorečnost do izdajalske liberalne klike. Ognjišče vsega tega je seveda Kobarid, kjer imajo prvo besedo novodobni svobodomiselniki. To so vam pravi naprednjaki. Daleč na okoli menda ni tako navdušenih za liberalizem, kakor so Kobaridci. Če hočete čitati liberalne časnike, ta pridite, in kmalu jih dobite na razpolago vsake vrste. Posebno narodna čitalnica se odlikuje v tem. Ta je bila pred leti ustanovljena popolnoma v versko-narodnem duhu, sedaj je postala ta pravo kačje gnezdo.

„Soča“ in „Primorec“ tudi urejuje Kobaride, namreč Kramarjev Dreje. Njegova svetovnoznana rojstna hiša pastoji sedaj zapuščena in pozabljena. Dal Bog, da bi tudi liberalna stranka tako hirala in razpadala, kakor Drejeev — krov.

Preselimo se v duhu v gorsko zatišje, pod orjaški Krn. Tudi tu ni padlo seme liberalnih časnikov med trnje. Nahaja se tu neki fantast, ki se baha s svojim „Primorcem“ ter daje priliko, da ga drugi prebirajo. Nevedni ljudje ga seveda kaj radi jemljejo v roke, ker ne slutijo nič slabega v njem. To je treba odločno obsoditi, zakaj dandanes velja načelo: „Povej mi kaj bereš, in povem ti kaj si!“ Sedaj pa kličem vsem, posebno pa mladeničem: „Ogibajte se takih javnih prostorov, kjer dobivate smrdljivo liberalno canjo!“ Zuhajte poštenih časnikov. Liberalne nesklajnosti naj prebavlja „gostilničarček“ sam.

Iz goriške okolice. — Kakor strela z jasnega, je zadel prvi pastirski list novega knezonadškofa liberalno svojat krog „Soče“. Vemo, da jih boli, ker kaj takega niso dolgo dobili. V njih veliki ošabnosti so si vže mislili, da so nedotakljivi. Mislili so tudi, da so vže vse sijonske čuvaje vstrašili oziroma uspavali; toda varali so se. Čuvaj čuvajev ne spi in se tudi ne boji, ko preti nevarnost.

Zatrobental je! Zdramil in užgal je srca svojih zvestih bojevnikov, in kor sovraže krščanstva še najbolj plaši, izdal je tudi povelje in ukaz, kako naj se katoličani branijo in kako orožje naj rabijo proti zakletim sovražnikom.

Vsled tega pastirskega lista sta „Soča“ in „Primorec“ skoro znorela. Kaj je mislila liberalna gospoda, da se ne sme nobeden postaviti po robu njih strahovladi? Mi pozdravljamo in z navdušenjem sprejememo nauke in navodila našega nadpastirja.

Prezvišeni dobro pozna razmere in potrebe sedanjega časa, zato je njegov glas popolnoma opravičen. In mi se hočemo teh naukov držati in se po njih ravnati.

Liberalci pravijo v „Soči“, da sprejmejo boj, katerega bodo tudi bojevali proti vsem, pričeni pri nadškofu in končavši pri zadnjem kaplanu. Mi pa pravimo: Ne mislite, da se bodele le z nadškofom in kaplani bojevali, čeravno bi vam to najbolje ugajalo. Vedite, da za nadškofom in kaplani stoje vrste vseh slojev naroda in v prvi vrsti naše ljudstvo, ki vas bo pomelo s površja, na katero se vam zdi, da ste vže prišli.

Da bi si pa ne mislil kdo, da naš boj naproti liberalcem ni opravičen, naj objavimo ta-le slučaj:

V Gorici je eden liberalni odvetnik rekel nekemu italijanskemu odvetniku: Slovenci želimo, da bi bil novi nadškof rajši Italijan nego Slovenec (bilo je to namreč po smrti prejšnjega nadškofa). Italijanski odvetnik se začudi in vpraša kako to? Ta mu odgovori: Zato, ker mi (t. j. liberalci) se moramo bojevati proti vsakemu škofu, in zato želimo, naj bi bil novi nadškof Italijan, da bi toliko lagje po njem udrihali pod pretvezo, da je Italijan, ako bi drugače ne mogli. In italijanski odvetnik mu je na obraz rekel: to ni pošteno!

In kaj naj mi rečemo na takšen izbruh sovrašva? Mi pravimo: To je framasonsko, in ker je framasonsko, se bodedo tudi bojevali proti našim liberalcem, kakor framasonom.

Od Sv. Lucije. — Farani svetolucijski so si oskrbeli z radovoljnimi doneski novo zvonjenje, troje zvonov za farno cerkev v čistem dur-trizvoku, in dvoje za podružnico sv. Marka na pokopališču. Učil jih je Samassa. Največji zvon — glas E; tehta 1059 kg in nosi napis: „Slava Bogu v višavah in na zemlji mir ljudem dobre volje.“ — Srednji zvon — glas G — 556 kg. z napisom: „Sveta Ciril in Metod, prosita za slovenski rod!“ — Manji — glas B — 360 kg. z napisom: „Sv. Florijan, stoj nam ognju v bran!“ — Pri podružnici tehta večji — glas D — 220 kg. z napisom: Večni mir jim daj, Gospod, in večna luč jim sveti! — Manji — glas E — 155 kg. Z napisom: „Zdrava Marija, Milosti polna!“ — Okrašeni so zvonovi s podobami naših domačih svetih pokroviteljev: sv. Lucije, sv. Cirila in Metoda, sv. Mohora in Fortunata, sv. Roka in Sebastjana, sv. Valentina in Florijana, sv. Mavra, sv. Nikolaja in Brezmadežne.

Milo nam je bilo ob srcu, in okó se nam je zmočilo, ko so stari zvonovi zapuščali svoj stari dom, zdelo se nam

je, da gledamo pogreb starih in zvestih zancev. Tudi nas ponese kdaj tako kot stare in ubite zvonove, in naša mesta zasedejo drugi. Nihče nas ni nenadomestljiv. Ko smo izginili, se za nas nihče več ne zmeni in sto se jih poganja za naše mesto. — F.

Novice.

Goriški pripravljavni pododbor za III. slov. katoliški shod je v svoji večerajšnji seji razpravjal o različnih zadevah tičočih se udeležbe goriških Slovencev pri tem važnem shodu. Na vsa županstva so se razposlali pozivi, s katerimi se vabijo vsi župani kakor tudi člani starejšinstev, da se udeležijo katoliškega shoda v obilnem številu kot zastopniki svojih občin. Pripravljavni odbor prosi vse somišljenike v mestu in na deželi, da z vso živahnostjo delujejo za najobilno udeležbo z Goriške. Sklenilo se je, da se določi golov vlak, s katerim se odpeljejo goriški udeleženci kolikor mogoče skupno v Ljubljano.

O tej priliki je prišla v razgovor tudi IV. resolucija katoliškega političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem, s katero so zaupniki koroški sklenili preklicati napovedano udeležbo pri katoliškem shodu v Ljubljani, ker so slovenski Korošci bili prikrajšani pri volilni reformi! Ne da bi se hoteli utikati v koroške zadeve in vprašanje volivne reforme, so člani pripravljavnega odbora soglasno izrazili svoje začudenje o navedeni resoluciji koroških zaupnikov, kateri bi vendar mogli in morali razločevati volilno reformo od katoliške stvari, ki je povsem nedolžna na krivici, ki jo trpijo koroški Slovenci v vprašanju volilne reforme.

Društveno gibanje. — Preteklo nedeljo dopoldne se je vršil v društvenih prostorih „Kat. slov. delavskega društva“ v Gorici sestanek, na kojem je dr. Dermastia v kratkih potezah obrazložil zgodovino in namen katoliških shodov. Vsi navzoči so bili jedne misli, da mora biti udeležba z Goriške na III. kat. shodu po novosti velika. — Istega dne pop. je priredilo „Kat. delavsko društvo v Mirnu“ ljudski shod z dnevnim sporedom „III. slov. kat. shod“. Veleč. gosp. kaplan Podobnik je prečital resolucije dodavši primerna pojasnila, na kar je dr. Dermastia na kratko narisal zgodovino katoliških shodov in njihov trojni namen: manifestacija, demonstracija in organizacija. Ker so ti trije nameni katoliških shodov tako važni tudi za sedanjí položaj katoliškega slovenskega ljudstva zato: Na tretji slovenski katoliški shod!

Osebná vest. — Gosp. dr. Aleksij Rojci odpotoval je v sredo v Boh. Bistrico, kjer ostane najmanj jeden mesec dni.

Za „Slovensko slrotišče“: P. n. gg. Terezija Tronkar 96 v, Franciška Černe 50 v, Marija Pilher 50 v, Terezija Černe 1 K, Jozefa Kulot 1 K, Ana Pich 5 K.

Bog plati!

Za „Alojzijevišče“: Preč. g. Jan. Ev. Kolavčič praznuječ 40-letnico mašništva daruje 40 K; preč. g. Ant. Berlot 10 K, preč. g. Jos. Golob 10 K, preč. gosp. Fr. Kranjec 10 K, preč. g. Ign. Valentinčič 10 K.

Bog stotero povrni!

Uprava „Prim. lista“ je prejela za „Solski Dom“ 2 K, katere je darovala vesela družba v Vojšćici, za „Sirotišče“ je daroval Ivan Doljak 40 v, Andr. Krtolj 1 K, Miha Drufovka 40 v, Iv. Lisjak 44 v.

Na obnem zboru „Alojzijevišča“ dne 26. julija se je poročalo o šolskih vspehih v tem zavodu. Število gojencev se je iz raznih razlogov skrčilo na 36; izmed teh so bile v I. polletju 3 odlike, 3 dvojeke; v II. polletju 7 odlik, 3 dvojeke, 2 ponavljajna izpita. — Letni račun kaže 9.702,06 K dohodkov in 8.563,85 K stroškov. Da je mogel zavod poravnati tekoče stroške, se je moral letos zadolžiti še za 500 K. Te zgube je kriva nekaj draginja hrane, nekaj pa pičlo število plačujočih gojencev in veldušnih dobrotnikov. — Nato sta bila izvoljena preglednikoma računa: preč. mons. Jos. Pavletič in preč. mons. Jan. Wolf.

Gimnazijci, ali že veste? — Pod tem naslovom sta prinesla pred kratkim Bogo- in Domoljub črtice o novem zavodu misijonarjev — Lazaristov v Lju-

ljani. Kakor je znano dopisniku, sprejemajo v ta zavod slovenske dijake sploh. Namen tega zavoda je vzgojiti ljudske misijonarje. Koliko dobrega storijo ljudski misijonarji, ni treba na drobno popisovati. Mogoče, da bi se vsaj eden ali drugi dijakov iz Primorskega čutil nagibnega za ta zavod, zato posnamemo iz imenovanil listov sledeče:

Misijonarji pri cerkvi presv. Srca Jezusovega v Ljubljani so predlanskem postavili na svojem vrtu krasno novo poslopje. To je: „Dijaški dom“ misijonske družbe: prostorna učilna sobana, zračna spalnica, obednica, igralnica, naravnoslovna zbirka, izbrana dijaška knjižnica, domače kopališče, telovadnica — vse kakor za nalašč za dijake! Gojenci obiskujejo kot javni učenci c. kr. I. in II. državno gimnazijo, doma pa imajo stanovanje in hrano in skrbno vzgojo pod nadzorstvom učnega prefekta dr. Alojzija Mastrana. V „Dijaški dom“ se sprejemajo gimnazijci, ki so v vsaj prvi gimnazijski razred že dovršili in sicer v prvi vrsti taki, ki imajo veselje in želje, pozneje vstopiti v družbo misijonarjev sv. Vincencija Pavlanskega in se posvetili v tej družbi misijonskemu delovanju v Avstriji, zlasti med Slovenci. In ravno mladih, krepkih misijonarjev dandanašnji vedno bolj potrebujemo. Ne samo iz ljubljanske, lavantinske in tržaške školije in goriške nadškofije, tudi iz Hrvaškega in celo iz Beneške Slovenije skrbni dušni pastirji zmirom bolj kličejo misijonarje na pomoč. Gimnazijci, ki hočejo prositi za sprejem, naj vsaj do srede avgusta z navedbo zadnjega spričevala naslove prošnje na: „Predstojnika misijonarjev pri cerkvi presv. Srca Jezusovega v Ljubljani“. — Dobrodelnim prijateljem mladine pa ta zavod kar najtopleje priporočamo v podporo. Saj naši ljubi dijaki dobivajo tukaj stanovanje in hrano in deloma tudi šolske potrebščine popolnoma zastonj. —

Gotovo blag namen zavoda. Ljubi Bog naj podpira to delo. S tem dopisom pa ne mislimo rušiti drugih duhovnih zavodov na Goriškem, kojih istotako hvalevreden namen je vsem dobro znan.

Nekdo iz Gorice.

Kake duše imajo nekateri pristaši „Soče“. — V neki krčmi v Št. Andrežu sedi večer precejšnja družba pri mizi. Neki mladenič, ki se pohvali, da je „Sočin“ pristaš, začne po „Sočinem“ vzgledu kritizirati našega prevzvišenega knez nadškofa. Ko mu pa nekdo iz družbe oporeka, izreče dotični mladenič glasno in dobesečno sledečo modrost: Moja duša je kakor od osla, vse „glij“! — „Soči“ pa iz srca čestitam, da zbira okoli sebe bitja z oslovskimi dušami!

Novo izobraževalno društvo. — Minulo nedeljo so obhajali v prijetni občini Veliki Dol na solnčnem Krasu vsakoletno praznovanje sv. Jakoba, patrona. Že zjutraj je bila vsa vas v narodnih, deželnih, in drugih običajnih zastavah. Streljanje je oznanjevalo daleč na okolo lepo slovesnost.

Letos pa je bila ta slovesnost še bolj zanimiva radi tega, ker je bil pop. po sv. blagoslovu ustanovni občni zbor novega „Slovenskega katoliškega izobraževalnega društva“. Novo društvo ima pravila, ki so v marsičem slična novim pravilom „Slov. katol. delav. društva v Gorici“. Zbralo se je prav lepo število vplivnih mož in mladeničev občine Veliki Dol. Govorili so č. g. Leopold Stubelj, dr. Andrej Pavlica in K. Oblak. Vpisalo se je okoli 50 mož in mladeničev. V odbor so bili izvoljeni: Andrej Kante št. 11, Franc Trobec št. 31, Rudolf Živec št. 22, Franc Zavadlav št. 68, Al. Šušteršič št. 21, Franc Grgič št. 35 in Anton Žigon, Kreguljšič št. 3. Odbor je izvolil za predsednika vrlega moža Andr. Kante, za podpred. Rudolfa Živca, za tajnika Alojzija Šušteršiča, za njegovega namestnika Franca Grgiča, za blagajnika Franca Zavadlava, za knjižničarja pa duhovnega voditelja, č. g. Leopolda Stubelja. Za pregledovalca računov sta izvoljena: Jožef Trobec št. 1 in Al. Suban, Tabije št. 5.

Naj bi se nad novim društvom izpolnile besede, ki so jih povdarjali č. govorniki: Društvo je podobno kraljestvu, je majhno kraljestvice. Ker pa je to kraljestvo po pravilih katoliško, tedaj je božje kraljestvice. Kot božje kraljestvo naj bo podobno gorčičnemu zrnu, ki je sicer najmanje med semeni, ko pa zraste, je visoko drevo, da pridejo ptice in sejejo nanje. Naj se novo društvo lepo

razvije in naj raste, kakor gorčično zrnce, naj postane visoko in košato drevo, in naj rodi obilo sadu!

Iz Mirna nam pišejo: „Kat. del. društvo“ se pripravlja na praznovanje 15 letnice svojega obstanka, ki se bo vršilo dne 19. avgusta (ne 2. septembra, kakor je bilo zadnjič poročano). Društvo je bilo ustanovljeno v času I. slovenskega katoliškega shoda, in naključje je naneslo, da ravno letos, ko se vrši III. slovenski katoliški shod, obhaja 15 letnico. Društvo priredi o tej priliki veliko zborovanje združeno s koncertno veselico, pri kateri sodelujejo tudi druga društva. Goričani, pokazimo o tej priliki, da smo se začeli dramiti! V resnici mnogo se je zadnji čas zanemarilo! Zatorej naj bode ta slavnost neka predpriprava za III. slov. kat. shod. Navdušili bomo ljudstvo za edino prava katoliška načela v smislu resolucij, ki bodo stavljene na III. slov. kat. shodu.

Torej na noge za edino prava načela, in v nedeljo 19. avgusta v Miren!

„Kat. del. društvo“ v Mirnu.

Iz Mirna nam pišejo: Tako kakor drugod, tako smo tudi pri nas pod utisom zadnjega pastirskega lista. Mi pa smo kakor prerajeni. Podobni smo rastlinam, katere je po dolgi suši, dež zopet osvežil. Da osvežil nas je glas višjega nadpastirja in po njegovih naukih hočemo tudi ravnati. Med dolžnostmi, katere ima pravi katoličan, je tudi ta, da ne podpira društev v katerih se čitajo brezverski listi, se ne udeležuje njih veselice, da s tem ne pripomaga gmotno takim društvom.

Osební promet na bohinjski železnici. — Osební promet na bohinjski železnici je bil v nedeljo naravnost velikansk. Vsi vlaki, imajoči nenavadno dolgo vrsto vozov, so bili prenapolnjeni. Posebno mnogo izletnikov se je odpravljalo proti Jesenicam, ki so pa na raznih postajah med Gorico in Jesenicami izstopili. Največ jih je izstopilo pri Sv. Luciji in v Kanalu. Pa tudi v Gorico se je pripeljalo iz Trsta prav veliko število izletnikov. Nenavadno obilo izletnikov pa se je pripeljalo na Kras z zabavnim vlakom, ki vozi med Trstom in Štanjelom, kakor tudi z drugimi vlaki. Na večer okoli 8. ure, ko se je imel vrniti zabavni vlak iz Štanjela v Trst, videli smo na štanjelski postaji zbranih kakih 500 tržaških izletnikov, ki so se odpravljali v Trst deloma z zabavnim vlakom, deloma pa tudi z onim, ki prihaja ob ti uri iz Gorice v Štanjel. Pa tudi na postajah Opčina, Repentabor in Dutovlje je izstopilo ta dan vse polno izletnikov.

Iz Trsta se je odpravljalo ta dan po novi železnici v razne kraje 3264 oseb, iz Gorice pa 1500. Seveda niso bili izletniki posebno zadovoljni s postrežbo, kar je pa popolnoma naravno, ker niso bili krčmarji, posebno po kraških vaseh, prav nič pripravljeni na ta izvanredni množestveni obisk, in je sploh po naših vaseh jako slabo preskrbljeno s prostornimi gostilnami. Izletnikom, katerih je prišlo nad 520 v Štanjel, je lega tega kraja neizrečeno dopadala, in četudi niso bili tam tako postreženi kakor so želeli, tolažili so se s tem, da so prebili nekaj ur na čistem in hladnem zraku, veselé se prekrasnega razgleda, s kakoršnim se ne more ponasati nobena druga vas na Goriškem. Na vsak način pa boče treba skrbeti, da dobimo tudi v Štanjelu prostornih gostiln in ugodnih stanovanj za tržaške letovičarje, kajti ako se ne bomo sami domačini za to brigali, poskrbeli bodo za to gotovo tujci in bodo oni imeli dobiček od nove železnice.

Poštne vesti. — Dne 1. avgusta t. l. t. j. večeraj se je pričela vporabljeti bohinjska železnica za poštni promet. V ta namen bodo služili sledeči vlaki, in sicer: iz Trsta brzovlak št. 8 ter osebna vlaka št. 16 in 18; z Jesenic brzovlak št. 1 in osebna vlaka št. 15 in 17.

Istčasno se otvorita v Trstu in v Gorici dva nova poštna urada. Novi poštni urad v Gorici pod naslovom „Gorica 4“ opravljal boče posle dosedanega glavnega poštne urada.

Direktna zveza med Trstom in Dunajem na bohinjski železnici. — Ravnateljstvo državne železnice naznanja, da bode upeljalo na bohinjski železnici razun že obstoječe zveze med Prago in Trstom ter Monakovem in Trstom direktno zvezo med Dunajem in Trstom, skozi Amstetten, Beljak, Trbiž, Jesenice in Gorico. V ta namen bode priklopljen brzovlak št. 1 in 2 voz I. in II. razreda. Vlak bode odhajal z Dunaja ob 9. uri pop. ter dospeval v Trst ob 1 uri 20

min. Iz Trsta pa bode odhajal vlak ob 3. uri 5 min. pop. ter dospeval na Dunaj ob 7. uri 50 min. zjutraj.

Oznanilo. — Z ozirom na § 217 zak. o oseb. davku se naznani, da izvlački plačilnih nalogov za osebno dohodninski davek za leto 1906 conilnega okraja „Gorica - mesto“ in političnega okraja „Gorica - dežela“ bodo razpostavljeni za vpogled skozi 14 dni računajoč od 1. avgusta t. l. naprej ob uradnih urah pri davčnem oddelku podpisane c. kr. okr. glavarstva, Via Cappuccini št. 16 I. nadstrop., soba 8.

C. kr. okr. glavarstvo v Gorici.

Nesreča. — Sedemletni Leopold Kenda iz Štjaka se je igral z dinamično patrono, po koji je začel točli s kamenjem Patrona se je razletela in mu otrgala na levi roki tri srednje prste, prizadevši mu objednem težke poškodbe na trebuhu. Nesrečnega dečka so pripeljali v tržaško bolnišnico; ni dosti upanja, da okreva. Orožništvo je napravilo v hiši ponesrečenca hišno preiskavo, kjer je našlo precejšnje število dinamičnih patronov, ki baje izvirajo od nove železnice, kamor je brat ponesrečenega dečka hodil delat.

Zakonski mož užigalec. — Alojzij Lasič iz Vrtojbe, star 58 let, prišel je v soboto v stanovanje svoje žene, od katere živi ločen, in ki stanuje na Gradu št. 13, ter zahteval od nje denarja, katerega pa mu ni hotela in tudi ni mogla dati, ker si mora z lastnimi rokami prislužiti živeža. Zaradi tega je pograbil Lasič za petrolejko, zлил petrolej na posteljo ter jo zažgal. Klicanja na pomoč uboge žene prihiteli so sosedje, katerim se je posrečilo pogasiti ogenj, ki je napravil škodo 50 kron.

Ko so ga privedli na policijo, se je hotel Lasič na vse mogočne načine izgovarjati, kar mu pa ni pomagalo. Denili so ga pod ključ.

Lasič je človek, kateremu delo smrdi. Hodil je ves razcapan po ulicah ter nadlegoval mimoidoče z beračenjem, in posrečilo so mu je večkrat, da je tu pa tam vzbudil usmiljenje pri onih, ki ga niso poznali.

Neljub obisk. — V pondeljek pop. prišla je obiskat služkinja, 17-letna Marija Velikonja iz Sv. Lucije svojo prijateljico Ražo Lavišček, stanjujočo v ulici Goldoni št. 7. — Ko sta si prijateljici povedali svoje skrivnosti, zapustila je Velikonja tovariško, ki je pa koj opazila, da ji je zmanjkal jeden prstan, paruhanov ter jeden srebrn goldinar, vse skupaj vredno 22 kron. Lavišček je koj naznanila stvar policiji, kateri se je posrečilo pol ure pozneje aretirati Velikonjo v njenem stanovanju, kjer so našli ukradene reči.

Državni poštni avtomobil na Krasu. — Kakor smo ravnokar čuli, namerava poštna uprava vpeljati tudi na našem Krasu poštno avtomobilno vožnjo. Ti avtomobili naj bi vozili med Štanjelom in Dutovljami, med Štanjelom, Komnom in Nabrezino in, ako smo prav razumeli, tudi med Štanjelom, Komnom, Kostanjevico in Biljami. Poštna uprava se je te dni v tem pogledu že obrnila do prizadetih občin, do katerih stavi glede vzdrževanja cest razne pogoje.

Grozovito mesarjenje in samomor. — V Pivoli pri Mariboru je neki Oskar Staudinger v petek zvečer najprej hudo razmesaril z nožem dekle Uršulo Pepelnik, ko je ta molzla krave v hlevu, potem pa večkrat ranil kuharico Ano Rebek, ki je na vpitje deklet prihitela v hlev. Ko so hoteli kasneje Staudingerja aretirati, se je pa sam ustrelil s puško in ostal takoj mrtev. Oskar Staudinger je odslužil kot prostovoljec jedno leto pri vojaki in se je hotel dati aktivirati. Ker pa ni bila njegova prošnja uslišana, začel je neredno živeti, ter je mnogo pil in je tudi v pijanosti izvršil vsa zgoraj opisana grozodejstva.

Nalivi na Tirolskem. — V terek po noči se je v Albeinskem okraju zopet utrgal oblak. Naliv je povzročil ogromno škodo.

Ljubljanski župan Hribar je izstopil iz eksekutivnega odbora narodno-napredne stranke.

Ženo je obesil. — V Veliki Gorici je obesil svojo drugo ženo Josip Solič. Prišel je pijan domov, obdolžil ženo, da mu je vkradla denar, jo s pomočjo svoje hčere iz prvega zakona zvezal na rokah in nogah in jo nato obesil na kljuko v stropu. Tako je visela 12 ur, in oprostil jo je šele njen otrok iz prvega zakona, ko jo je našel v tem

mučnem položaju. Žena je umrla, a Soliča in hčer so zaprli.

Slepec umoril otroka. — 24-letni skoraj popolnoma slepi pastir Jernej Perko je bil do 20 let v hiši posestnika Jožefa Čimžarja v Orhovljah pri Kranju. Ko sta šla Jožef in Marija Čimžar v pondeljek na polje, je umoril Perko tačas njunega enoletnega otroka. Zabodel ga je trikrat z nožem, enkrat pod desno oko in dvakrat v vrat. Perko je po činu zbežal, a so ga drug dan dobili pri Kranju. Dejanje je obstal. Rekel je, da je umoril otroka, ker ga je Čimžar obdolžil, da mu krađe klobase. Sprva da je hotel Čimžarju zažgati, potem se je pa odločil za umor otroka. Perka so izročili sodišču. Fant je oslepel pred štirimi leti in je duševno čisto normalen. Otroka Čimžarjevega je imel drugače jako rad.

„Deset stavkov o alkoholu“ (o pivu, vinu, žganju, medu itd.) — 1. Opojne pijače, ki imajo v sebi alkohol (vino, pivo, žganje, med), so zdravemu človeku popolnoma nepotrebne, o gotovih boleznih so pa samo začasno zdravilo na priporočilo zdravnika, ako ni na razpolago drugih zdravil.

2. Tudi zmerno uživanje alkohola je škodljivo. Alkohol kvari namreč razne organe telesa, n. pr. povzroča želodčne težave, vnetje trebušne mreže in ledvic, stolščenje in razširjenje srca, vnetje možganov in živcev. Alkohol slabi odporno silo telesa tako, da je pivec bolj podvržen raznim boleznim, n. pr. mrzlica jim lažje in hitreje podleže, kot trezen človek.

3. Opojne pijače razburjajo v začetku in dvigujejo živčno delovanje, potem pa povzročajo upadec; omamijo sicer čustvo gladi in trudnosti, toda ne morejo podpisati telesnih sil ali nadomestiti hrano.

4. Opojne pijače so zlasti nevaren strup za otroke, ker so njihovi živali bolj občutljivi. Pivo, vino, žganje itd. povzročajo pri otrocih razne duševne ali telesne bolezni, ker delajo otroke leni, nepokorne, nenravne slednjic tudi dostopne in nagnjene k pijanstvu.

5. Alkohol, ki kvari delavnost možganov, vpliva na človeška nagnjenja in sposobnosti, duši plemenita stremljenja vzbuja najnižja čustva, vodi do npravne razbrzdanosti in prestopkov.

6. Alkohol kvari duševne zmožnosti, škoduje razumu, vodi do norosti ali do popolne duševne toposti.

7. Alkohol, ako se uživa v večji meri, opaja do nezavednosti, more celo povzročiti naglo smrt vsled mrtvonda na možganih ali na srcu.

8. Alkohol deluje zelo škodljivo na duševni in na telesni razvoj potomstva. Otroci pijancev postajajo bolelni, bebasti, slaboumni, zlobni, čisto trpe na padavici ali na duševnih boleznih.

9. Alkohol povzroča mnogo telesnih pokvečenj, nesreč, prestopkov, ubojev in samomorov, polni ječe in norišnice, vodi k reščini in uboštvu. Uničuje narodno blagostanje in politično odpornost narodov,

10. Najboljše sredstvo zoper škodljive posledice alkohola je, ako se popolnoma odreče opojnim pijačam. Skušnja kaže, da ako ne uživajo alkoholnih pijač so ljudje bolj zdravi, gibčni, prenašajo lažje lažje napore, se lepše zabavajo in izobrazujejo, a njihovo blagostanje narašča.

To je čista resnica o alkoholu.

„Piščalka“.

Loterijske številke.

28. julija.
Dunaj 66 51 60 57 35
Gradec 50 54 19 26 18

Anton Potatzky

v Gorici, na sredi Raštela hiš. št. 7.
Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovališče nürnberskega in drobnega blagater tkanin, preje in nitij.
Potrebščine

za pisarne, kadilce in popotnike.

Najboljše švanke in šivalne stroje.

Potrebščine

za krojače in čevljarje.

Svetinjice, rožni venci mašne knjižice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

semena za zelenjave, trave in detelje.

Majbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejmi in trgih ter na deželi.

And. Fajt,

pek. izvedence Gorica
tekalnišče Fr. Josipa št. 2 (lastna hiša).

Izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinjšega, k'or na nove maše in godove, kolaca, a birmance in poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov. Ima in prodaja različne moke, fina peciva, fina vina in likerje po zmerni ceni. Za Veliko noč posebno goriško pinco in potice itd.

I. Primožič

slovenski optikar v Gorici
ulica Vetturini 3.

Priporoča č. duhovščini in sl. občinstvu v mestu in na deželi svojo veliko zalogo optičnih izdelkov

in sicer vsake vrste očal, barometre toplomerje, zdravniške toplomerje, daljnogleda, vage za vino, žganje itd.

Sprejema naročila in poprave in pošilja na dom.

Peter Skerbic,

Gorica, Riva Corno h. št. 13

(nasproti zaloge vina g. bratov Bolaffio)

priporoča svojo zalogo piva iz prve domače pivovarne g. Auer-jevih dedičev v Ljubljani.

Lekarna

Cristofolletti v Gorici

Prave in edine Zel. kapljice z znamko sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znamka)

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice uredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije — Okrepé želodec, storé, da sgine v kratkem času omotica in šivotna lenost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raje je.

Cena steklenici 60 vin.

Prosiva zahtovati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nositelje (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

„Narodna Tiskarna“ priporoča vizitnice.

Najboljše stiskalnice za vino

Stiskalnica za vino.

in OLJKE so naše stiskalnice „HERKUL“

najnovjšega in najboljšega sestava z dvojnimi in nepretrganimi pritiskalnici; zajamčena najboljša delovanja, ki prekaša vse druge stiskalnice; hidravlična stiskalnica, najboljša avtomatične patentne „SYPHONIA“ od sebe, ne da bi jih bilo treba goniti. Plagi, mlinci za grozdje, sadje in oljke. Kobilnice za grozdje, Vinogradski plugi, Sušilnice za sadje in druge vegetalne, živinske in mineralne pridelke. Stiskalnice za seno, slamo itd. na roke. Mlatilnice za žito, čistilnice, rešetalnice. Slamerznice, ročni mlinci za žito v razni velikosti in vsi drugi stroji za poljedelstvo. Ideluje in prodaja z jamstvom kot posebnost najnoveje, izborne izdelane, kot najboljšo priznane in odlikovane sestavi

Ph. Mayfart & Co

tovarna za poljedelstvo in vinske stroje na DUNAJU, II. Taborsstrasse št. 71.

Automat. Akropilnica.

Odlikovani v vseh državah sveta z nad 500 zlatimi in srebrnimi kolajnami. Cenik s podobami in mnogostevilna pohvalna pisma. — Razprodajalci in zastupniki se iščejo posodi, kjer še nismo zastopani.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta 19 — v Medjatov hiš v pritličju — Dunajska cesta 19

Vsprejema:

1. Zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi;
2. Zavarovanja zvonov proti vsakoršni poškodbi in
3. Zavarovanja za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaju za življenje in za nezgode.

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov se proti provziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovalcem popolno varnost.

Svoji k svojim!

Glavno zastopstvo za Trst, Goriško in Istro pri g. Dragotinu STAREC, Trst, Via Valdirivo 16.

Rojaki Slovenci! Pristopajte k domači zavarovalnici!

Jako izdatno sredstvo proti

revmatizmu in trganju po udih (putiki)

je liker GODINA, katerega pripravljata v Trstu lekarnarja Rafael Godina, lekarna „Alla Madona della Salute“ pri Sv. Jakobu, in Josip Godina, lekarna „All' Igea“ v ulici Fornelo št. 4. — Stekleničica stane 1 K 40 vin. — Potom pošte se ne pošilja manj kakor 4 stekleničice, in sicer proti poštnemu povzetju, ali pa, ako se dopošlje naprej 7 K, kakor se stekleničice dopošljejo franco in so v tem znesku zapopadeni vsi pošiljateni stroški. Dobiva se v vseh lekarnah.